

Huvudman

Djurgårdens Waldorfskoleförening
Org. nr 802422-2641
ordforande@hagaskolan.se

Ärendet

Tillsyn av den enskilda huvudmannen Djurgårdens Waldorfskoleförening (org. nr 802422-2641); nu fråga om uppföljning av beslut den 21 februari 2025.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Djurgårdens Waldorfskoleförening (org. nr 802422-2641) att senast den **28 februari 2027** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brist rörande ekonomiska förutsättningar. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Djurgårdens Waldorfskoleförening inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Djurgårdens Waldorfskoleförening ska vidta följande åtgärder

Ekonomiska förutsättningar

1. Se till att återställa det egna kapitalet vilket innebär att tillgångarna ska vara minst lika stora som skulderna (2 kap. 5 § andra stycket 2 p. och 26 kap. 3 § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till pef@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:7821) i de handlingar som sänds in.

Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med:

1. En detaljerad beskrivning av vidtagna åtgärder för att avhjälpa bristen. Beskrivningen ska styrkas med intyg eller andra underlag.
2. Fastställd årsredovisning för räkenskapsåret 2025/2026 inklusive revisionsberättelse.
3. Avstämd och rättvisande balans- och resultatrapport för perioden 1 juli 2026 till och med 31 december 2026.
4. Kommentar till eventuella avvikelser mellan tidigare inlämnad prognos för 2025/2026 och den fastställda årsredovisningen för räkenskapsåret 2025/2026 samt utvecklingen därefter.
5. Utdrag från skattekontot för perioden 1 januari 2026 till och med 20 februari 2027.
6. Uppgifter om elevantal i skolan höstterminen 2026 samt vårterminen 2027.
7. Uppgifter om barnantal i förskolan hösten 2026 samt våren 2027.
8. Övriga eventuella upplysningar som kan vara av betydelse vid Skolinspektionens prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Om ärendet

Skolinspektionen genomförde under hösten 2024 och våren 2025 en riktad tillsyn av huvudmannen Djurgårdens Waldorfskoleförening. Tillsynen omfattade en prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar. Skolinspektionen beslutade den 21 februari 2025 att förelägga Djurgårdens Waldorfskoleförening att senast den 30 november 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist avseende ekonomiska förutsättningar. Detta då verksamheten inte bar sina kostnader och det egna kapitalet var förbrukat då huvudmannens skulder översteg dess tillgångar.

Djurgårdens Waldorfskoleförening har den 27 november 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Huvudmannen har även inkommit med kompletterande svar och underlag under utredningen. Skolinspektionen har granskat de underlag som huvudmannen inkommit med samt inhämtat redogörelse från konkursförvaltare samt kreditupplysning. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över de underlag som inhämtats under utredningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om Djurgårdens Waldorfskoleförening har följt föreläggandet avseende huvudmannens ekonomiska förutsättningar samt om påtalad brist har avhjälpes.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Föreläggande

Ekonomiska förutsättningar

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i beslut den 21 februari 2025 att Djurgårdens Waldorfskoleförening inte hade ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Myndighetens utredning visade att huvudmannen redovisat förluster och att det saknades utrymme för förlusttäckning då det egna kapitalet var negativt, det vill säga skulderna i verksamheten översteg tillgångarna. Under räkenskapsåret juli 2023 till och med juni 2024 redovisades en förlust på 738 000 kronor och den 30 september 2024 uppgick det egna kapitalet till minus 988 000 kronor.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i uppföljningen inkommit med en redovisning av vidtagna och planerade åtgärder, årsredovisning samt revisionsberättelse för räkenskapsår 2024/2025, resultat- och balansrapport för räkenskapsår 2024/2025 samt för perioden 1 juli 2025 till och med 30 april 2026 och med utdrag från skattekontot för perioden 1 november 2024 till och med 27 februari 2026. Vidare har huvudmannen inkommit med uppgift om antalet elever höstterminen 2025 och vårterminen 2026 samt med en prognos gällande förskoleverksamhetens resultatutveckling samt antalet barn och tjänster för 2025/2026 och höstterminen 2026. Huvudmannen har även inkommit med en aggregerad prognos gällande resultatutvecklingen samt antalet barn/elever och tjänster som inkluderar förskolan och skolan för 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028 och 2028/2029 samt med en prognos gällande statsbidrag för 2026.

Huvudmannen har inkommit med svar och kompletterande uppgifter den 27 november 2025, 8 januari 2026, 3 februari 2026, 27 februari 2026 samt den 4 maj, 6 maj och 20 maj 2026.

Vidare har huvudmannen inkommit med Stockholm stads tillsynsbeslut avseende huvudmannens förskoleverksamhet. Beslutet är daterat den 25 juni 2025 och har ärendenummer FÖF 2023/286.

Skolinspektionen har i ärendet inhämtat kreditupplysningar. Därtill har redogörelse från konkursförvaltare avseende en extern skuld till annan part inhämtats den 16 januari 2026.

I skriftlig redogörelse den 27 november 2025 har representant för huvudmannen redogjort för föreningens ekonomiska situation och de åtgärder som vidtagits med anledning av denna. Huvudmannen uppger att hyresvärden sade upp hyresavtalet efter pandemin och skolan var då tvungen att lämna sina lokaler.¹ Flytten medförde enligt huvudmannen ett betydande elevtapp och ett försämrat ekonomiskt resultat till följd av detta. Huvudmannen uppger att ett antal aktiviteter har genomförts för att "på längre sikt återställa det egna kapitalet med hjälp av stadiga överskott från verksamheten". Föreningen uppger bland annat omorganisation och att ett omfattande besparingsprogram genomförts där flera tjänster dragits in samt att kostnadskontroll och effektivisering har sänkt de löpande kostnaderna. Planer finns på att hyra ut delar av lokalerna och styrelsen har, enligt representant för huvudmannen, stärkts med skolekonomisk kompetens för att säkerställa långsiktig ekonomisk bärkraft.

Enligt resultatrapporten för perioden 1 juli 2025 till och med 30 april 2026 redovisar huvudmannen ett positivt resultat om 159 000 kronor. Det egna kapitalet är förbrukat och uppgår i balansrapporten per den 30 april 2026 till minus 1,8 miljoner kronor.

I årsredovisningen för räkenskapsår 2024/2025 redovisades en förlust på 1,2 miljoner kronor och det egna kapitalet uppgick till minus 1,9 miljoner kronor per 30 juni 2025. Den auktoriserade revisorn har i revisionsberättelsen gällande samma räkenskapsår, liksom i revisionsberättelsen för 2023/2024, lämnat en särskild upplysning om att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor avseende antagandet om fortsatt drift. Revisorn hänvisar till att föreningen de senaste tre åren gått med betydande underskott och att det vid revisionsberättelsens undertecknande den 26 november 2025 inte fanns finansiering säkrad för de kommande tolv månaderna.

Revisorn har även lämnat en anmärkning om att föreningen under räkenskapsåret 2024/2025 inte har betalat avdragen skatt och sociala avgifter i rätt tid. Enligt utdrag från skattekontot gällande perioden 1 november 2024 till och med 27 februari 2026 har huvudmannens inbetalningar dock bokförts senast på förfallodagen under denna period.

¹ Huvudmannen beskriver i årsredovisningen som bifogats i aktbilaga 2 att skolan flyttade under sensommaren 2023.

Enligt balansrapporten per den 30 april 2026 uppgår huvudmannens omsättningstillgångar till 3 miljoner kronor och de kortfristiga skulderna till 4,2 miljoner kronor. Huvudmannen uppger den 20 maj 2026 att de hyresuppskov som erhållits under sommaren 2025 har återbetalats samt att den betalningsplan som gäller anstånd från Skatteverket följs. Enligt kreditupplysning har huvudmannen inga betalningsanmärkningar eller skuldsaldon hos Kronofogdemyndigheten.

Huvudmannen har den 20 maj 2026 även inkommit med en fyraårig prognos gällande verksamhetens resultatutveckling. Huvudmannen prognostiserar resultatet för räkenskapsåret 2025/2026 till 181 000 kronor, resultatet för 2026/2027 till 655 000 kronor, resultatet för 2027/2028 till 721 000 kronor och resultatet under 2028/2029 till 713 000 kronor. Det sammanlagda prognostiserade resultatet för dessa perioder uppgår till nästan 2,3 miljoner kronor.

Prognostiserat elev/barnantal är enbart baserat på skolverksamheten från och med räkenskapsår 2027/2028 eftersom huvudmannen planerar att separera förskolan från föreningen från och med den 1 januari 2027. Det beräknade genomsnittliga barn/elevantalet uppgår till 195 under 2025/2026, 181 under 2026/2027, 170 under 2027/2028 samt 175 under 2028/2029. Enligt huvudmannens uppgifter uppgick skolans elevantal till 172 elever i januari 2026 och till 168 elever i maj 2026, 23 elever fanns inskrivna i förskolan i december 2025. Lokalkostnaden under 2025/2026 uppgår i prognosen till 5,8 miljoner kronor. Kommande tre år beräknas lokalkostnaden uppgå till 5,6 miljoner, 5,3 miljoner och 5,4 miljoner kronor.

De prognostiserade årliga resultaten visar att det egna kapitalet förväntas vara förbrukat och uppgå till minus 361 000 kronor per den 30 juni 2028. Per den 30 juni 2029 beräknas det egna kapitalet vara återställt och uppgå till 350 000 kronor om de prognostiserade resultaten överensstämmer med faktiskt utfall.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket skollagen lämnas om den enskilde bland annat har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. I 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen (2010:800) anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

I förarbetena till skollagen anges att kravet på ekonomiska förutsättningar gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som

innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Om verksamheten visar ett underskott bör det vägas in om det finns fonderade eller andra medel, exempelvis en bankgaranti, tillgängliga för att hantera underskottet. En prognos som visar att det finns förutsättningar att inom skäligen tid nå ett överskott kan också vara en indikation på att kravet är uppfyllt. Vidare anges att om en tillsynsmyndighet konstaterar att det finns risk att verksamheten inom en nära framtid kommer att gå i konkurs bör detta vara ett skäl att ingripa mot verksamheten (prop. 2017/18:158 s. 50 och 122).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Djurgårdens Waldorfskoleförening fortsatt saknar ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte uppfyller kravet på ekonomiska förutsättningar då det egna kapitalet fortsatt är negativt. Det egna kapitalet uppgår per den 30 april 2026 till minus 1,8 miljoner kronor. Ett negativt eget kapital innebär att huvudmannen saknar en långsiktig betalningsförmåga då huvudmannens skulder överstiger dess tillgångar. Huvudmannens ekonomiska ställning innebär även en ökad risk för ett otillräckligt ekonomiskt utrymme för att löpande kunna betala skulder i takt med att de förfaller till betalning.

Skolinspektionen konstaterar att de av huvudmannen vidtagna åtgärderna i form av ökad kostnadskontroll och effektiviseringar haft en positiv påverkan på huvudmannens ekonomi. Av resultatrapporten för perioden juli 2025 till och med april 2026 framgår att huvudmannen redovisar ett positivt resultat och att verksamheten därmed bär sina kostnader. Skolinspektionen konstaterar dock att huvudmannens egna kapital har försvagats sedan föreläggandet den 21 februari 2025², trots det positiva

² Skolinspektionens tidigare beslut/föreläggande baserades på finansiella rapporter till och med 30 september 2024.

resultatet för perioden juli 2025 till och med april 2026, på grund av den förlust som redovisades under räkenskapsåret 2024/2025.

Skolinspektionen bedömer att det är av avgörande betydelse att verksamheten fortsatt bär sina kostnader och att de positiva resultaten på så sätt bidrar till att återställa huvudmannens egna kapital.

Skolinspektionen konstaterar att de prognostiserade överskotten under kommande räkenskapsår är beroende av att antal barn och elever inte blir färre än beräknat och att lokalkostnaden minskar. Om utfallet under de kommande räkenskapsåren överensstämmer med den prognos som inlämnats kommer verksamheten visserligen att redovisa vinster men huvudmannens egna kapital kommer att vara återställt först under räkenskapsåret 2028/2029. Det är inte acceptabelt att skolverksamheten bedrivs utan ekonomisk stabilitet under en längre tid vilket innebär att huvudmannen behöver vidta ytterligare åtgärder för att återställa det egna kapitalet.

Mot ovanstående bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte följt föreläggandet fullt ut och att bristen avseende ekonomiska förutsättningar kvarstår.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Djurgårdens Waldorfskoleförening uppfyller inte författningarnas krav vad gäller ekonomiska förutsättningar. Det finns därför skäl att förelägga Djurgårdens Waldorfskoleförening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av ekonomen Madelene Lindskog.

Utredaren och ekonomen Jenny Qvist Johnson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även ekonomen Anne Adamsen medverkat.